

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань **05 "Соціальні та поведінкові науки"**
Спеціальність **051 «Економіка»**
Освітній рівень **перший (бакалаврський)**
Освітня програма **"Економіка та економічна політика"**

Статус дисципліни **обов'язкова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Завідувач кафедри
державного управління,
публічного адміністрування
та економічної політики

Наталія ГАВКАЛОВА

Харків
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри Державного управління, публічного адміністрування та економічної політики

Протокол № 2 від 1.09.2022 р.

Розробники:

Мащенко М. А., д.е.н., доцент

Лісна І.Ф., к.е.н., доцент

Пономаренко О.О., к.е.н., доцент

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Економічний розвиток сучасного суспільства стає вагомою причиною виникнення низки різноманітних проблем щодо функціонування та надійності економічних явищ і процесів, які відбуваються в ньому. Визначенню завдань економічної політики держави, формуванню основних пріоритетів і напрямів розвитку всіх галузей економіки сприяє глибоке вивчення та розуміння об'єктивних економічних законів, принципів управління виробництвом і методів господарювання. Теоретичне осмислення глобалізаційних процесів сучасного світу можливе лише за умови пізнання фундаментальних засад функціонування й розвитку національних господарств, їхніх взаємозв'язків і тенденцій розвитку загально-цивілізаційного процесу. Здобути знання у сфері економічних законів, явищ і процесів, а також дослідити їхні особливості можна за допомогою навчальної дисципліни "Економічна політика".

Мета навчальної дисципліни:

формування системи теоретичних знань понятійно-категоріального апарату політичної економії та економічної політики; ґрунтовне оволодіння сутністю економічних явищ і процесів; забезпечення базової фундаментальної теоретичної підготовки, необхідної для подальшого вивчення циклу економічних дисциплін; глибоке розуміння законів та основних тенденцій економічного розвитку суспільства; засвоєння інструментів та механізмів сучасної економічної політики на основі його найбільш відомих моделей та стратегій політичної економії.

Курс	4
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	залік

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Соціальна та економічна історія України	Дисципліни соціально-гуманітарного спрямування
Філософія	
Макроекономічний аналіз	Дисципліни професійного спрямування
Соціально-політичні студії	
Інвестиційна політика	

Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію. СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення. СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності. СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків	PH15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній	PH18. Використовувати нормативні та

<p>системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.</p> <p>СК17. Здатність до розробки стратегії соціально-економічного розвитку</p>	<p>правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p>
<p>СК17. Здатність до розробки стратегії соціально-економічного розвитку.</p>	<p>РН27. Набути навички для забезпечення розробки стратегії соціально-економічного розвитку</p>

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Державна економічна політика та механізми її формування

Тема 1. Національна економічна система як об'єкт економіко-політичних рішень.

1.1. Національна економічна система як об'єкт економіко-політичних рішень.

Концепції змісту національної економіки. Класифікація національних економік. Суб'єкти національної економіки. Структура національної економіки.

1.2. Національна безпека. Функції національної економіки. Показники економічної безпеки.

1.3. Середовище національної безпеки. Природно-екологічне середовище. Економічне середовище. Соціальне середовище. Інституційне середовище. Політико-правове середовище.

Тема 2. Інституціональна матриця економічної політики держави

3.1. Економічний потенціал національної економіки, його структура та засади вимірювання. Поняття та види економічного потенціалу. Функції потенціалу. Методичні підходи до оцінювання потенціалу національної економіки. Природно-ресурсний потенціал національної економіки. Трудовий потенціал.

3.2. Структура інститутів органів державної влади. Форми правління та державного устрою. Державні інститути та органи. Класифікація органів державної влади. Конституція України про основні засади державності. Правова та соціальна держава.

3.3. Характер взаємодії між державою та суспільством. Соціальне партнерство. Основні види політичних процесів. Політична кампанія. Мітинг. Демонстрація. Реформа.

Тема 3. Державність та державне регулювання економіки. Інструменти державного регулювання економіки.

3.1. Господарський механізм, його сутність та елементи. Господарський механізм: система управління економікою. Основні елементи господарського механізму. Планування та програмування.

3.2. Держава як суб'єкт економічних відносин. Економічні функції держави. Концепції державного регулювання. Сутність, цілі, важелі (інструментарії) та основні напрями регулювання економіки.

3.3. Основні форми державного регулювання. Роль фінансів у господарському механізмі. Фінансова система. Державні фінанси. Фіскальна політика. Фіскальні методи регулювання виробництва. Грошово-кредитна система. Необхідність удосконалення механізму господарювання в Україні.

Тема 4. Методи та моделі розробки політичних рішень в економіці

4.1. Особливості прийняття рішень у сфері державної політики. Поняття державної політики. Принципи прийняття рішень. Модель ухвалення рішення на основі широкої політичної підтримки шляхом гармонізації інтересів (переговорна модель. Модель вирішення за принципом згоди більшості. Модель ухвалення рішень на основі консенсусу.

4.2. Специфіка прийняття урядових рішень. Фактори прийняття рішень. Формальна модель прийняття рішень. Змагальна модель. Колегіальна модель.

4.3. Адміністративні рішення. Типова модель ухвалення адміністративних рішень. Тип «раціонального рішення». Тип «рішень, заснованих на судженні». Тип «інтуїтивного рішення».

Тема 5. Моніторинг і оцінювання державної економічної політики.

5.1. Система національних рахунків. Національні рахунки як фактологічна база макроекономіки. Методологічні принципи побудови системи національних рахунків (СНС). Основні категорії СНС: додана вартість, інституційні одиниці, сектори, операції, рахунки. Відмінність СНС від балансу народного господарства.

5.2. Валовий внутрішній продукт (ВВП) та валовий національний продукт (ВНП). Методи обчислення ВВП. Тіньова економіка. Поняття ВВП. ВВП та ВНП, їх співвідношення. Вимірювання ВВП та проблеми, що пов'язані з ним. Методи обчислення ВВП: виробничий, розподільчий (по доходам) та метод кінцевого використання (по витратам). Тіньова економіка. Співвідношення між потенційним і фактичним ВВП. Роль цінового фактора у вимірюванні ВВП. Номінальний і реальний ВВП. Показники рівня цін. Індекси цін. Індекс споживчих цін (ІСЦ). Індекс цін виробника. Дефлятор ВВП. Відмінність між ІСЦ та дефлятором ВВП. Зведення номінального ВВП до реального ВВП. Інфлювання і дефлювання. Макроекономічні показники на чистій основі: чистий внутрішній продукт, національний дохід та зв'язок між ними. Національне багатство.

Змістовий модуль 2. Основні напрями державної економічної політики та алгоритми її реалізації.

Тема 6. Державна науково-технічна та інноваційно-інвестиційна політика держави.

6.1. Сутність науково-технічної політики. Поняття науково-технічної політики. Умови ефективного науково-технічного розвитку країни. Особливості науково-технічного розвитку України. Основні напрями (цілі) науково-технічної політики.

6.2. Інноваційно-інвестиційна політика. Державна інноваційна політика. Основні принципи державної науково-технічної та інноваційної політики. Цілі інноваційної політики України. Механізм макроекономічного стимулювання, фінансування та регулювання інноваційної діяльності. Пріоритетні напрями науково-технологічного та інноваційного розвитку України. Основні державні регулятори науково-технічного розвитку.

Тема 7. Фінансово-кредитне регулювання національної економіки

7.1. Державний бюджет як інструмент державного регулювання економіки. Фінансова система. Поняття державного бюджету. Функції бюджету. Види бюджету. Дефіцит державного бюджету.

7.2. Механізм функціонування грошового ринку. Грошова пропозиція та грошові агрегати. Попит на гроші для угод, попит на гроші як активи та їх графічна інтерпретація. Класичний та кейнсіанський підходи до функції попиту на гроші. Процентна ставка: сутність, основні види та чинники, що впливають на її рівень. Мотиваційна роль реальної процентної ставки для встановлення рівноваги на грошовому ринку.

7.3. Банківська система та грошова пропозиція. Основні функції комерційних банків. Банківські резерви. Банківський механізм розширення грошової пропозиції на основі депозитного мультиплікатора. Грошова пропозиція з урахуванням депозитних та готівкових грошей. Грошова база, грошовий мультиплікатор і грошова пропозиція.

Тема 8. Державне регулювання підприємництва та регуляторна політика

8.1. Роль держави в економіці та основні функції держави. Взаємодія ринкової економіки з державою. Податки, витрати та позики держави. Основні функції держави як суб'єкта макроекономічного регулювання. Основні положення класичної теорії. Кейнсіанська теорія як теоретична база державного регулювання економіки. Держава в економічному кругообігу в умовах змішаної економіки. Відносини держави з іншими суб'єктами економічного кругообігу. Вплив держави на економічний кругообіг. Монетаризм як концепція розвитку зрілої ринкової економіки. Теорія економіки пропозиції. Теорія раціональних очікувань. Роль інформаційного середовища.

8.2. Сутність фіскальної політики держави. Дискреційна фіскальна політика. Мультиплікативний вплив державних закупівель і чистих податків на реальний ВВП. Мультиплікатор збалансованого бюджету. Автоматична фіскальна політика. Стабілізаційний вплив на економіку автоматичної фіскальної політики в умовах падіння та зростання виробництва. Ефект гальмування автоматичної фіскальної політики та необхідність її доповнення дискреційною політикою. Фіскальна політика з урахуванням пропозиції. Наслідки фіскальної політики на основі моделі "сукупний попит - сукупна пропозиція". Вплив зниження податків на ВВП згідно з теорією економіки пропозиції. Наслідки стимулювання податкової політики для державного бюджету. Крива Лаффера про залежність між податковими ставками і податковими надходженнями до бюджету. Фіскальна політика та державний бюджет. Вплив фіскальної політики та циклічних коливань на державний бюджет.

8.3. Сутність монетарної політики держави. Види, цілі та інструментарій монетарної політики. Монетарна політика в моделі AD – AS. Наслідки монетарної політики в коротко- та довгостроковому періодах.

Тема 9. Політика економічного зростання та соціального розвитку в національній економіці

9.1. Економічне зростання і економічний розвиток. Види та типи економічного зростання, його показники. Динаміка економічного зростання та його фактори. Сталий економічний розвиток. Роль інвестицій в економічному зростанні.

9.2. Циклічний розвиток економіки. Причини циклічного розвитку економіки. Теорії циклічного розвитку економіки. Фази економічного циклу. Економічні кризи, їх причини та наслідки. Особливості сучасних циклів. Державне антициклічне регулювання економіки.

Тема 10. Державна регіональна економічна політика та управління регіональним розвитком

10.1. Сутність та поняття державної регіональної економічної політики. Аспекти та завдання державної регіональної економічної політики. Механізм реалізації державної регіональної економічної політики. Складові механізми реалізації державної регіональної економічної політики.

10.2. Суб'єкти, об'єкти та основні принципи державної регіональної економічної політики. Визначення суб'єктів та об'єктів державної регіональної економічної політики. Принципи державної регіональної економічної політики України.

10.3. Цілі державної регіональної економічної політики в економічній, соціальній, екологічній сферах. Мета та цілі державної регіональної економічної політики. Соціальна сфера. Екологічна сфера.

Перелік практичних, семінарських занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

При викладанні навчальної дисципліни доцільно використовувати: пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладу; евристичний метод; дослідницький метод.

Для активізації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів застосовуються: проблемні лекції (т.8), диспут (т.1, 3-4, 6-7), бесіди (т. 2-5, 7-8), презентації (т.1-8), моделювання професійних ситуацій (т.7), кейс-стаді (т.4, 8), дебати (т. 2-6, 8).

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, занять і самостійних завдань та оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти залік, – 60 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Підсумкова оцінка з дисципліни обчислюється з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю, який передбачає накопичувальна система (максимальна кількість – 100 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 60 балів). Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці "Шкала оцінювання: національна та ЄКТС".

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, що наведено в таблиці «Шкала оцінювання: національна та ЄКТС».

Поточний контроль за цією дисципліною проводиться у таких формах та за максимальною кількістю балів:

виконання практичних завдань – 30 балів;

поточна контрольна робота – 10 балів;

виконання творчих завдань – 10 балів.

Модульний контроль з цієї дисципліни проводиться у формі колоквиуму. Максимальна кількість балів, яку студенти можуть отримати, складає 30 балів.

Загальний бал складається з накопичених балів за всі завдання, які округлюється до цілого числа за математичними правилами.

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни»

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 1. Національна економічна система як об'єкт економіко-політичних рішень	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Національна економічна система як об'єкт економіко-політичних рішень. 2. Національна безпека. 3. Середовище національної безпеки.	Активна робота на лекції	-
	Практичне заняття	Диспут «Функції національної економіки»	Виконання практичних завдань.	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Діалектика взаємозв'язку інтересів і потреб національної економіки	Презентація домашнього завдання		
Тема 2. Інституціональна матриця економічної політики держави та розвитку	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Економічний потенціал національної економіки, його структура та засади вимірювання. 2. Структура інститутів органів державної влади. 3. Характер взаємодії між державою та суспільством	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Бесіда «Державні інститути та органи». Дебати «Соціальне партнерство».	Поточна контрольна робота	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пріоритетні напрямки розвитку економічної політики держави	Презентація домашнього завдання		
Тема 3. Державність та державне регулювання економіки. Інструменти державного регулювання економіки	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Господарський механізм, його сутність та елементи. 2. Держава як суб'єкт економічних відносин. 3. Основні форми державного регулювання	Активна робота на лекції.	-
	Практичне заняття	Бесіда «Концепції державного регулювання». Диспут «Роль фінансів у господарському механізмі»	Виконання практичних завдань.	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Механізми реалізації державного регулювання.	Презентація творчого завдання	5	
<i>Аудиторна робота</i>				

Тема 4. Методи та моделі розробки політичних рішень в економіці	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Особливості прийняття рішень у сфері державної політики. 2. Специфіка прийняття урядових рішень. 3. Адміністративні рішення.	Активна робота на лекції	-
	Практичне заняття	Диспут «Модель ухвалення рішення». Дебати «Фактори прийняття рішень». Бесіда «Типова модель ухвалення адміністративних рішень» Кейс-стаді «Прийняття політичних рішень».	Виконання практичних завдань.	5
			Колоквіум	15
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Моделі розробки політичних рішень	Презентація домашнього завдання	
Тема 5. Моніторинг і оцінювання державної економічної політики.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Система національних рахунків. 2. Валовий внутрішній продукт (ВВП) та валовий національний продукт (ВНП).	Активна робота на лекції	-
	Практичне заняття	Бесіда «Особливості СНС». Дебати «Визначення дії фактора часу». Презентація «Проблеми підрахунку ВВП»	Виконання практичних завдань.	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Практичне використання методів розрахунку ВВП	Презентація домашнього завдання	
Тема 6. Державна науково-технічна та інноваційно-інвестиційна політика держави	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Сутність науково-технічної політики. 2. Інноваційно-інвестиційна політика	Активна робота на лекції.	-
	Практичне заняття	Диспут «Особливості науково-технічного розвитку України». Дебати «Державна інноваційна політика України».	Активна участь в обговоренні питань теми.	
			Поточна контрольна робота.	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пріоритетні напрямки науково-технологічного та інноваційного розвитку України	Презентація домашнього завдання	
Тема 7. Фінансово-кредитне регулювання	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Державний бюджет як інструмент державного регулювання економіки. 2. Механізм функціонування грошового ринку. 3. Банківська система та грошова пропозиція	Активна робота на лекції.	-

національної економіки	Практичне заняття	Диспут «Мотиваційна роль кредитів». Бесіда «Банківська система України». Моделювання професійних ситуацій: «Механізм монетарної політики».	Активна участь у виконанні практичних завдань	-
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Практичний розрахунок грошових агрегатів, грошового мультиплікатора, банківського мультиплікатора	Перевірка домашніх творчих завдань	5
Тема 8. Державне регулювання підприємства та регуляторна політика	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Роль держави в економіці та основні функції держави 2. Сутність фіскальної політики держави. 3. Сутність монетарної політики держави	Активна робота на лекції.	-
	Практичне заняття	Бесіда «Основні функції держави як суб'єкта макроекономічного регулювання». Дебати «Теорії державного регулювання». Кейс-стаді «Система оподаткування».	Виконання практичних завдань.	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Використання економічних інструментів для державного регулювання економіки	Презентація домашнього завдання	-
Тема 9. Політико-економічне зростання та соціального розвитку в національній економіці	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Економічне зростання і економічний розвиток. 2. Циклічний розвиток економіки	Активна робота на лекції.	-
	Практичне заняття	Бесіда «Роль інвестицій в економічному зростанні». Дебати «Особливості сучасних циклів». Кейс-стаді «Причини циклічного розвитку України».	Активна участь у виконанні практичних завдань	-
			Колоквіум	15
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вплив глобальних проблем на економічний розвиток України.	Презентація домашнього завдання		
Тема 10. Державна регіональна економічна політика та управл	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Сутність та поняття державної регіональної економічної політики. 2. Суб'єкти, об'єкти та основні принципи державної регіональної економічної політики. 3. Цілі державної регіональної економічної політики в економічній, соціальній, екологічній сферах	Активна робота на лекції.	-
	Практичне заняття	Бесіда «Аспекти та завдання державної регіональної економічної політики».	Виконання практичних завдань	5

іння регіона льним розвит ком		Дебати «Державна регіональна економічна політика України». Кейс-стаді «Система платежів за порушення природного середовища».		
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Напрямки розвитку соціальної політики України.	Презентація домашнього завдання	-
Разом по курсу				100

Рекомендована література

Основна

1. Політична економія [Електронний ресурс] : навч. посіб. / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, І. Ф. Лісна [та ін.] ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (3,09 МБ). - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. - 279 с. : іл. - Загол. з титул. екрану. - Бібліогр.: с. 273-278.

2. The Fundamentals of Economics [Electronic resource] : textbook for self-study / L. Ukrainka, M. Mashchenko, I. Lisna [et al.] ; under the edit. M. Mashchenko; Simon Kuznets Kharkiv national university of economics. - E-text data (910 КБ). - Kharkiv : S. Kuznets KhNUE, 2021. - 163 p. : il. - The title screen. - Referenc.: p. 162-163.

3. Макро- та мікроекономіка [Електронний ресурс] : навчальний посіб-ник для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня / М. А. Мащенко, М. С. Бріль, О. М. Кліменко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доцента М. А. Мащенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 214 с.

Додаткова

4. Литвиненко А. В. Економічна політика держави: проблеми сучасного стану / А. В. Литвиненко // Сучасний стан та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України : колект. монографія / Кол. авторів. – Полтава: ПП «Астроя», 2021. – С. 12-18. – [Електронний ресурс].

5. Теоретико-методологічні засади формування національної економічної системи в умовах інтеграції у світове господарство [Електронний ресурс] : монографія / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, М. А. Мащенко та ін. ; за заг. ред. канд. екон. наук, доцента М. С. Бріль. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 208 с.

6. Macroeconomics [Electronic resource] : textbook / M. Bril, O. Klimenko, I. Lisna [et al.] ; Simon Kuznets Kharkiv national university of economics. - E-text data (2,95 МБ). - Kharkiv : S. Kuznets KhNUE, 2020. - 236 p. : il. - The title screen. - Bibliogr.: p. 235-236.

Інформаційні ресурси

7. Сторінка курсу на платформі Moodle (персональна навчальна система). Розміщено: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=9040>

8. Державна служба статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

9. Міністерство доходів і зборів України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://minrd.gov.ua/ru/>.

10. Міністерство фінансів України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.minfin.gov.ua/>.

11. Національний банк України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://bank.gov.ua>

12. Статистика України : науковий журнал. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: www.ukrstat.gov.ua.